ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/25/174-420

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	09.04.2025 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	05.02.2025 (registreeritud inspektsioonis 06.02.2025)
Teabevaldaja	Põllumajandus- ja Toiduamet aadress: Väike-Paala 3, 11415 Tallinn e-posti aadress: pta@pta.agri.ee
Vaide esitaja	Põhjaka Viinaköök OÜ e-posti aadress: info@astelpajunaps.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) **jätta vaie rahuldamata vaide esitaja poolt soovitud dokumentide väljastamata jätmise osas:**
   a) **kuna Põllumajandus- ja Toiduametil (PTA) puuduvad vaide esitaja poolt soovitud dokumendid ning inspektsioonil pole põhjust PTA selgitustes kahelda, siis pole võimalik kohustada PTA-d vaide esitaja poolt soovitud dokumente väljastama väljastama;**
   b) **kuna vaide esitaja teabenõudele vastanud teenistuja on töölt lahkunud, siis ei ole võimalik ka tagantjärele kindlaks teha, milliseid konsultatsioone ja analüüse on teabenõudele vastaja silmas pidanud ning millisel viisil need on toimunud (kas suuliselt või kirjalikult);**
2. **jätta vaie rahuldamata nõudes kohustada PTA-l kehtestama nõuetekohased sisemised protsessid tulevaste teabenõuete menetlemiseks ja regulatiivsete otsuste dokumenteerimiseks, kuna Andmekaitse Inspektsioonil puudub pädevus kontrollida asutuse sisemiste töökordade olemasolu ning anda hinnanguid haldusmenetluses tehtud toimingute dokumenteerimise või dokumenteerimata jätmise osas.**

2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul

pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1 . Andmekaitse Inspektsioon sai 06.02.2025 Põhjaka Viinaköök OÜ pöördumise, milles vaide esitaja leiab, et Põllumajandus- ja Toiduameti (PTA) poolt rikutakse süstemaatiliselt teabenõuete menetlemise korda, ei täideta teabe dokumenteerimiskohustust, ei abistata teabenõudjat soovitud teabe asukoha välja selgitamisel, ei registreerita teabenõudeid tähtaegselt ega vastata tähtaegselt.
2. Vaide esitaja palus 06.02.2025 edastatud vaides teha PTA-le ettekirjutus kehtestada teabenõuete registreerimise kord, tagada teabenõuete korrektne menetlemine, lõpetada teabenõuete kunstlik jagamine selgitustaotlusteks ja täita abistamiskohustust. Samuti palus vaide esitaja algatada järelevalvemenetlus teabenõuete registreerimise üle, dokumentide säilitamise üle, menetlustoimingute dokumenteerimise üle ja abistamiskohustuse täitmise üle.
3. 17.02.2025 palus Andmekaitse Inspektsioon vaide esitajal oma vaiet täpsustada.
4. 26.02.2025 täpsustas vaide esitaja oma vaiet ning inspektsioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja märgib oma vaides, et on oma teabenõuetes küsinud dokumentatsiooni, mida PTA on väitnud mitte eksisteerivat, kuigi avaliku halduse läbipaistvuse ja PTA enda kirjalike kinnituste põhjal peaksid sellised dokumendid olemas olema.

Vaide kohaselt taotles vaide esitaja 22.12.2024 teabenõudes kõiki dokumente, juhiseid ja kirjavahetust, mis puudutavad:
• Reeglit/arvamust, mis nõuab piiritusjookide seaduslikke nimetusi sisaldavate kaubamärkide registreerimist enne etiketil kasutamist;
• Selle reegli/arvamuse kehtestamise kuupäeva;
• PTA töötajatele antud sisemisi juhiseid;
• Õiguslikku alust juhendi punkti 3.1 laiendamiseks tootekaubamärkide reguleerimisele

PTA vastused (06.01.2025 ja 22.01.2025) väidavad, et selliseid dokumente ei eksisteeri.

27.12.2024 teabenõudes soovis vaide esitaja dokumente, mis näitavad PTA tõlgendust, mis lubab registreeritud kaubamärkidel sisaldada piiritusjookide seaduslikke nimetusi, mis erinevad toote tegelikust kategooriast (nt "Atla Gin" kui London gin või "Lone Island Organic Gin" kui Destilleeritud gin).

PTA kinnitas 27.01.2025 vastuses sellise tõlgenduse olemasolu ja kasutusel olemist, kuid väitis, et puudub igasugune dokumentatsioon, mis käsitleks:

• Selle tõlgenduse õiguslikku alust;
• Kuidas seda tõlgendust on ühtlaselt rakendatud erinevate toodete suhtes;
• Kuidas tagatakse järjepidevus alkoholiregistri kannetes.

06.01.2025 teabenõudes soovis vaide esitaja kogu teavet, mis tekkis pärast vaide esitaja 05.02.2024 e-kirja, kus vaide esitaja tõi välja õiguslikud puudused PTA tõlgenduses, sealhulgas:
• PTA-sisesed arutelud;
• Konsultatsioonid teiste asutustega;
• Õiguslikud hinnangud.

13.01.2025 vastuses väitis PTA, et dokumentatsioon puudub, vaatamata Xxxxxx Xxxx

22.02.2024 e-kirjas kinnitatud faktile, et oleme veel kord analüüsinud Teie poolt varem antud tagasisidet" ja "peale konsulteerimist Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ning Euroopa Komisjoni ekspertidega otsustasime registrikanded teha.
Vaide esitaja leiab, et dokumentatsiooni täielik puudumine kõigi nende tegevuste kohta on vastuolus hea halduse põhimõtetega ja tekitab tõsiseid küsimusi PTA dokumenteerimistavade kohta.

14.01.2025 teabenõudes taotles vaide esitaja kogu dokumentatsiooni, mis on seotud "Gin no.57" alkoholiregistri kande menetlusega perioodil 13.12.2023-31.12.2024, sealhulgas:
• Taotluse hindamise dokumendid;
• Otsuste eelnõud ja versioonid;
• Õiguslikud analüüsid;
• Konsultatsioonide protokollid.

05.02.2025 vastuses väitis PTA taas, et sellist dokumentatsiooni ei eksisteeri, vaatamata:
• Xxxxx Xxxxxxx 16.02.2024 e-kirjale, millega ta edastas "Riikliku alkoholiregistri registrikande tegemisest keeldumise otsuse kavandi";
• Xxxxxx Xxxx 22.02.2024 kinnitusele, et otsus tehti pärast analüüsi ja konsultatsioone;
• Põhjalikule dokumenteeritud kirjavahetusele (detsember 2023 kuni veebruar 2024), mis demonstreerib PTA mitmeid erinevaid seisukohti ja tõlgendusi;
• Dokumenteeritud konsultatsioonide ja analüüside kinnitusele.

PTA väitel (Xxxx Xxxxx), 05.02.2025) on vaide esitajale juba edastatud kogu taotletav teave, kuid see piirdub vaid kirjavahetusega, mille osapool oli vaide esitaja ise ning keeldumisotsuse kavandiga, mille Xxxxx Xxxxxxx vaide esitajale otse saatis. Vaide esitaja märgib, et puuduvad täielikult kõik sisemised analüüsid, konsultatsioonide protokollid ja muud menetlusdokumendid, mille olemasolu PTA ise on kinnitanud.

Eriti murettekitav on, et PTA väidab nüüd, et keeldumisotsuse kavand, mille Xxxxxx Xxxxxxx 16.02.2024 välja saatis, ei eksisteeri enam või ei ole kättesaadav.

05.02.2024 teabenõudes taotles vaide esitaja PTA seisukoha formaalset õiguslikku analüüsi seoses SDR juhendi punkti 3.1 laiendamisega väljapoole selle määratud ulatust. Vaide kohaselt ei ole PTA seda teabenõuet registreerinud ega vastanud sellele. Samuti ei ole dokumenteerinud, kuidas nad käsitlesid vaide esitaja dokumenteeritud põhjalikku õiguslikku analüüsi EL määruse tõlgendamise kohta.

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil teha ettekirjutus:
a) olemasoleva teabe väljastamiseks, mida PTA väidab mitte eksisteerivat, kuigi nende dokumenteeritud kirjavahetusest nähtub, et sellist teavet on loodud ja kasutatud haldusotsuste tegemisel ja
b) nõuetekohaste protsesside kehtestamist tulevaste teabenõuete menetlemiseks ja regulatiivsete otsuste dokumenteerimiseks.

Haldusmenetluse seaduse § 5 lg 2 kohaselt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. See eeldab, et haldusasutus dokumenteerib oma otsustusprotsesse ja konsultatsioone piisaval määral, et tagada läbipaistvus ja võimaldada avalikkusel kontrollida haldustegevuse seaduslikkust.

Vaide tulemusena loodab vaide esitaja saada:
• Selgust, kuidas PTA saab jõustada regulatiivseid tõlgendusi ilma nende dokumenteerimiseta;
• Nõuet, et PTA muudaks oma dokumenteerimispraktikaid läbipaistvamaks;
• Selgitust, kuidas PTA tagab regulatiivse järjepidevuse ilma dokumentatsioonita;
• Puuduva dokumentatsiooni väljastamist, kui see leitaks.

Vaide esitaja lisab, et PTA dokumenteeritud kirjavahetus näitab, et nad on teinud regulatiivseid otsuseid, konsulteerinud ekspertidega ja muutnud oma seisukohti pärast analüüsi. Samas väidavad nad, et puudub igasugune dokumentatsioon nende protsesside kohta. See loob murettekitava lünga avaliku teabe kättesaadavuses ja hea halduse praktikates.

Eriti murettekitav on PTA vastus küsimusele töökohustustest, kus nad väitsid, et "PTA-s puudub aastast 2025 nii alkoholi valdkonna juhtivspetsialisti ametikoht kui vastav ametnik". See ei muuda asjaolu, et need kohustused olid olemas menetluse ajal 2023 – 2024, ning nende funktsioonide täitmine peab jätkuma ka pärast ametikoha ümberkorraldamist. PTA väide dokumentatsiooni täieliku puudumise kohta ei ole usutav, arvestades nende endi dokumenteeritud kinnitusi konsultatsioonide, analüüside ja otsuste kavandite olemasolust.

Vaide esitaja palub inspektsioonil kontrollida, kas PTA sisekorras on sätestatud, kuidas dokumenteeritakse konsultatsioone teiste asutustega ja ekspertidega ning kuidas säilitatakse otsuste kavandeid. Need sisekorra dokumendid on vajalikud, et hinnata, kas PTA on järginud oma dokumenteerimiskohustust ja kas väide dokumentatsiooni puudumise kohta on usutav.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

PTA selgituste kohaselt lähtub PTA oma töös õigusaktidest, seletuskirjadest, kohtupraktikast ning registreeritud kaubamärgi nõude puhul on lähtutud Komisjoni teatise 2022/C 78/03 punkt 3.1 kommentaarist. Komisjoni teatise 2022/C 78/03 punkt 3.1 kommentaar sisaldab fraasi: „Tegelikult võib juhtuda, et toidukäitleja nimi või aadress (kuid ka logod või registreeritud kaubamärgid) sisaldavad piiritusjoogikategooria nime. Antud seisukohta on jagatud ka Põhjaka Viinaköök OÜ-ga.

PTA-l puudub Xxxxx Xxxx poolt 22.02.2024 viidatud analüüsi ja konsulteerimise kohta kirjalik dokument. Xxxxx Xxxx on käesolevaks hetkeks ametist lahkunud. Samuti on ametist lahkunud alkoholi valdkonnaga tegelnud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ametnik. PTA dokumendihaldussüsteemis puudub pöördumine Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi või Euroopa Komisjoni eksperdi poole. Sellega saab väita, et PTA-l puudub nõutud teave, samuti puudub antud hetkel võimalus tuvastada, millisel viisil on toimunud viidatud konsulteerimine ja analüüs. Seega PTA-l puudub teave konsulteerimise kohta.

Ilmselt on mõeldud 05.02.2024 (inspektsiooni järelepärimises oli ekslikult märgitud 05.02.2025 kirja) vaide esitaja poolt edastatud kirja Xxxxx Xxxx, mida ei saa lugeda teabenõudeks, vaid tegemist on selgitustaotlusega. Dokument on registreeritud dokumendihaldussüsteemis. Tegemist on inglise keelse kirjaga, milles isik avaldas oma seisukohta seoses registreeritud kaubamärgi kasutamise tõlgendamisega/kohaldamisega. Eeltoodust tulenevalt on PTA seisukohal, et ametile ei ole laekunud 05.02.2025 vaide esitaja poolt teabenõuet.

Dokument on registreeritud asutuse dokumendihaldussüsteemis numbriga 14.2-5/667-3. Dokumendihaldussüsteemist ei nähtu, et selgitustaotlusele oleks vastatud. Kirjavahetust kaebuse esitajaga on pidanud ametnik, kes ei tööta enam Põllumajandus- ja Toiduametis. Seetõttu ei ole välistatud, et 05.02.2024 selgitustaotlusele on ikkagi vastatud, kuid vastuskiri on jäänud dokumendihaldussüsteemis teadmata põhjustel registreerimata. PTA soovib lisada, et ettevõte on saanud alkoholiregistri kande 22.02.2024. Seega isegi, kui selgitustaotlusele on jäetud vastamata, ei riivanud see isiku õigust saada registrikanne. Ameti dokumendihaldussüsteemis on registreeritud kaebuse esitaja pöördumised kuupäevadel 17.01.2024, 05.02.2024, 22.12.2024, 27.12.2024, 27.12.2024, 14.01.2025, 27.01.2025, 28.01.2025, 06.02.2025 ning 11.02.2025. Ameti dokumendihaldussüsteemis on registreeritud PTA vastused kaebuse esitajale kuupäevadel 02.02.2024, 27.12.2024, 02.01.2025, 06.01.2025,

13.01.2025, 21.01.2025, 22.01.2025, 28.01.2025, 05.02.2025 ning 11.01.2025.

PTA rõhutab, et igal kodanikul on oluline silmas pidada oma pöördumis- ja teabenõudeõiguste teostamise heausksust, mõistlikkust ja vastutustundlikkust, kuna õigustega koos käib ka kohustus neid õigusi mitte kuritarvitada ega kasutada vastuolus ühiskonna kui terviku avalike huvidega. Avalik huvi muuhulgas seisneb selles, et PTA viiks oma haldusmenetlusi läbi kooskõlas haldusmenetluse seaduse § 5 lõikega 2 ehk menetlused viidaks läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspektsiooni pädevus

1. Tulenevalt AvTS § 45 lg 1 p-st 1 teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle järelevalvet nende poolt teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel. Andmekaitse Inspektsiooni pädevusse ei kuulu järelevalve teostamine haldusmenetluse seadusest tulenevate nõuete täitmise ega asutuse sisemiste kordade olemasolu ja täitmise üle ning dokumentide säilitustähtaegade üle. Samuti ei kuulu Andmekaitse Inspektsiooni pädevusse selgitustaotlusele ja märgukirjadele vastamise seaduse üle järelevalve teostamine.

2. Seega ei saa Andmekaitse Inspektsioon kontrollida ega teha ka ettekirjutusi asutusesiseste tööprotsesside ja otsuste dokumenteerimiseks. Mis aga puudutab teabenõuete menetlemist ja teabenõuetele vastamist, siis see on reguleeritud juba seaduse tasemel AvTS §-des 13-23.

3. Eeltoodust tulenevalt on Andmekaitse Inspektsioonil võimalus teha teabevaldajale ettekirjutus ainult juhul kui teabevaldaja on keeldunud ebaseaduslikult teabenõudes soovitud teabe väljastamisest, on kehtestanud teabele ebaseaduslikud juurdepääsupiirangud või ei ole teabenõudele vastanud ettenähtud tähtajal, lugenud teabenõude ebaseaduslikult selgitustaotluseks või ei ole täitnud teabenõudja abistamiskohustust. Ka juhul kui teabevaldjada ei ole vastanud teabenõudele küll ettenähtud tähtaja jooksul, kuid on vastanud menetluse jooksul, siis on menetluse kestel rikkumine lõppenud ning sellisel juhul pole enam alust ettekirjutuse tegemiseks.

Juurdepääs avalikule teabele

4. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on sisuliselt kogu avaliku sektori valduses olev teave avalik teave avaliku teabe seaduse mõistes, millele saab piiranguid kehtestada üksnes seaduses sätestatud korras (AvTS § 3 lg 2). Samas saab teabenõude korras küsida asutuselt teavet, mis on asutusel dokumenteeritud kujul olemas. Kui pöördumises soovitakse selgitusi, mis eeldab alles dokumendi koostamist, siis selline teabenõue loetakse selgitustaotluseks ja selle vastatakse vastavalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras.

5. Antud juhul puudub vaidlus selles, et PTA kui riigiasutus on teabevaldajaks AvTS § 5 lg 1 p 1 mõistes.

6. AvTS § 9 lg 1 sätestab, et teabevaldaja on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema

valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 p-de 1 ja 7 kohaselt on teabevaldaja teabele juurdepääsu võimaldamisel kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus ning tagama teabele juurdepääsupiirangutest kinnipidamise. Samuti on teabevaldaja kohustatud avalikustama avalikustamisele kuuluva teabe seaduses sätestatud korras (AvTS § 9 lg 2 p 3).

7. Juhud, millal teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, on ära toodud AvTS §-s 23 ning keeldumise korral tuleb keeldumist ka põhjendada (AvTS § 23 lg 3). Lisaks sätestab AvTS § 15 lg 2, et teabevaldaja ametnik või töötaja on kohustatud igakülgselt abistama teabenõudjat teabenõude esitamisel ning teabenõudjale vajaliku teabe, selle asukoha ja teabenõudjale sobivamate võimalike juurdepääsuviiside väljaselgitamisel.

Vaide esitamine ja teabenõuetele vastamine

8. Tulenevalt AvTS § 46 lg-st 1 on isikul, kelle avaliku teabe seaduses sätestatud õigusi on rikutud, õigus pöörduda vaidega järelevalveasutuse poole või kaebusega kohtusse. Seega vaatab inspektsioon teabenõutele vastamisega seotud pöördumisi/vaideid läbi vaidemenetluse raames. Vaidele esitatavad nõuded on sätestatud HMS 5. peatükis. Nii tuleb vaie haldusaktile või toimingule esitada 30 päeva jooksul, alates päevast, mil isik rikkumisest teada sai või oleks pidanud teada saama.

9. Kui on mööda lastud vaide esitamise tähtaega, siis HMS § 79 lg 1 p 3 alusel vaie tagastatakse. Seega tuleks vaie esitada koheselt kui teabenõudes soovitud dokumentide väljastamisest keeldutakse ilma õigusliku aluseta. Kuna Andmekaitse Inspektsioon ei teosta järelevalvet selle üle, kas ja millised dokumendid tuleb asutusel koostada või miks need ei ole säilinud, siis kui asutusel soovitud dokumendid puuduvad, ei ole võimalik inspektsioonil kohustada neid ka väljastama.

10. Vaidest nähtuvalt on vaide esitaja 22.12.2024, 27.12.2024, 06.01.2025 ja 14.01.2025 teabenõuetele küll vastatud, mõningal juhul ka hilinemisega, kuid inspektsioonile arusaadavalt ei ole vaide esitaja rahul sellega, et keeldutud on tema poolt soovitud teabe väljastamisest põhjendusega, et teabenõudes soovitud dokumendid puuduvad. Vaide esitaja leiab, et dokumentatsiooni puudumine ei ole usutav, kuna kirjavahetus näitab, et PTA on teinud regulatiivseid otsuseid, konsulteerinud ekspertidega ja muutnud oma seisukohti pärast analüüsi.

11. Vastusest vaide esitaja teabenõuetele nähtub, et PTA ametnik on konsulteerinud nii ministeeriumi kui Euroopa ekspertidega. Samas ei nähtu vaide esitajale edastatud vastusest, kas need konsultatsiooniid on toimund kirjalikult või suuliselt. Seega ei saa ka asuda seisukohale, et konsultatsioonid ja analüüsid oleks tingimata vormistatud kirjalikult. Nii näiteks võivad konsultatsioonid olla toimunud telefoni teel ning analüüside puhul võib olla tegemist varasemate seisukohtade üle vaatamisega, mille tulemusena on jõututud teistsugusele järeldusele, mida eraldi ei ole dokumenteeritud. Seega ei saa inspektsioon siin nõustuda ka vaide esitaja seisukohaga nagu oleks PTA kinnitanud sisemiste analüüside, konsultatsioonide protokollide ja muude menetlusdokumentide olemasolu. Käesoleval ajal ei ole seda võimalik ka enam välja selgitada, kuna ametnik, kes seda on väitnud on töölt lahkunud. Samuti on töölt lahkunud ka ministeeriumi ametnik, kes selle teemaga tegeles.

12. Eeltoodust tulenevalt ei ole Andmekaitse Inspektsioonil alust kahelda PTA selgitustes, mille kohaselt PTA-l puudub Xxxxx Xxxx poolt 22.02.2024 viidatud analüüsi ja konsulteerimise kohta kirjalik dokument ning PTA-l puudub teave konsulteerimise

kohta. Seega, kui asutusel soovitud teavet dokumenteeritud kujul ei ole, siis ei ole inspektsioonil võimalik kohustada seda ka väljastama.

13. Vaide esitaja on seisukohal, et PTA ei ole teabenõuetele vastamisel täitnud ka abistamiskohustust, st kui soovitud dokumente ei eksisteerinud, siis oleks PTA pidanud selgitama, kuidas tehti regulatiivseid otsuseid ilma dokumentatsioonita ja tuvastama alternatiivsed teabeallikad (nt ministeeriumi või Euroopa Komisjoni dokumendid). Samuti ei ole selgitatud, kes olid need eksperdid ja kuidas nendega konsulteeriti jälge jätmata.

14. Tõsi, AvTS § 15 lg 2 kohustab teabevaldajat teabenõudjat abistama, teabenõude esitamisel ning teabenõudjale vajaliku teabe ja selle asukoha ja võimalike juurdepääsuviiside välja selgitamisel. Abistamiskohustus hõlmab siiski dokumenteeritud teabe võimaliku asukoha välja selgitamist ja juurdepääsu võimaldamist, mitte asutuse tegevuse kohta selgituste andmist. Viimase puhul on siiski tegemist selgitustaotlusega. Kui PTA-l soovitud dokumente ei olnud, siis oli PTA-l kohustus teabenõude täitmisest keelduda. Vastuses vaide esitaja pöördumisele/teabenõudele ongi PTA kinnitanud, et tal puuduvad soovitud dokumendid. Andmekaitse Inspektsioon ei välista, et vaide esitaja teabenõudele vastaja on rikkunud siin teabenõudaja abistamiskohustust. Kuna aga antud juhul ei ole teada ega ka võimalik välja selgitada, milliseid konsultatsioone või analüüse on teabenõudele vastaja silmas pidanud, siis tagantjärgi ei ole PTA-l ka võimalik välja selgitada, kas selliseid dokumente võiks olla ministeeriumil või Euroopa Komisjonil, seda enam, et pole teada kellega ja mis osas on konsulteeritud. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi dokumendiregistrist vastavat teavet inspektsioonil leida ei õnnestunud.

15. Vaide esitaja ei ole ka rahul sellega, et PTA jagas tema teabenõude selgitustaotluseks ja teabenõudeks. Kuna vaide esitaja soovis oma 27.12.2024 pöördumise punktis 1 b ka selgitusi, *kuidas see on kooskõlas (EL) 2019/787 artikli 10 lg 7, mis keelab kasutada kategooria nimetusi toodetel, mis ei vasta selle kategooria nõuetele,* siis eeldab eeltoodud küsimus selgituste andmist, millisel juhul on tegemist selgitustaotluse, mitte teabenõudega. Seega vaide esitaja 27.12.2024 pöördumise jagamine teabenõudeks ja selgitustaotluseks oli küll õiguspärane, kuid see ei andnud alust teabenõudele vastamise tähtaja pikendamiseks. Kui isiku pöördumine sisaldab nii teabenõuet kui selgitustaotlust, siis tuleb teabenõude osa täita viie tööpäeva jooksul ning selgitada, millises osas loetakse pöördumine selgitustaotluseks ning et sellele vastatakse vastavalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud tähtaja jooksul.

16. Seega ei olnud teabenõude täitmise tähtaja pikendamine põhjendatud. Kuna aga käesolevaks ajaks on teabenõudele vastatud, siis puudub alus ettekirjutuse tegemiseks.

17. Samuti on vaide esitaja leidnud, et PTA ei ole tema 05.02.2024 teabenõuet registreerinud, milles ta taotles PTA seisukoha formaalset õiguslikku analüüsi seoses SDR juhendi punkti 3.1 laiendamisega väljaspoole selle määruse ulatust. Vaide esitaja märgib vaides, et PTA ei ole registreerinud seda teabenõuet, ei ole sellele vastanud ega ole dokumenteerinud, kuidas nad käsitlesid tema põhjalikku õiguslikku analüüsi EL määruse tõlgendamise kohta.

18. Inspektsiooni hinnangul on vaide esitaja 05.02.2024 pöördumise puhul tegemist selgitustaotlusega, kuna eeldab selgituste andmist, mitte olemasolevast dokumendist koopia väljastamist. Isegi juhul kui tegemist oleks teabenõudega, siis on eeltoodud teabenõudele vastamise osas vaide tähtaeg möödunud, mistõttu ei võta inspektsioon siin seisukohta. Siiski on inspektsioonile arusaadavalt eeltoodud pöördumine asutuse

dokumendiregistris registreeritud (tõsi küll hilinenult).

19. Eeltoodust tulenvalt, kuna PTA-l ei ole vaide esitaja poolt soovitud dokumente ning tagantjärele ei ole võimalik ka välja selgitada, kas selliseid dokumente on ministeerimil, st kas konsultatsioonid ja analüüsid on toimunud suuliselt või on need ka kusagil dokumenteeritud, siis jääb vaie rahuldamata. Küll aga tuleb PTA-l täiendavalt oma töötajatele selgitada või teha vajadusel täiendavaid koolitusi, et tagada teabenõuete nõuetekohane menetlemise ja täitmine, sh tähtaegadest kinni pidamine ja tähtaegne registreerimiskohustuse täitmine.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel